

KORT SAMMANFATTNING AV RAPPORTEN VÄLFÄRDSGAPET 2024
– RESURSBEHÖV I VÅRD, SKOLA OCH OMSORG TILL OCH MED 2028

Välfärden ska fungera

Välfärd till alla som behöver

Att alla som behöver får vård, skola och omsorg är en förutsättning för att Sverige ska fungera och vanligt folk kunna leva goda liv. När välfärden fungerar får arbetstagare tillgång till bra utbildning och vård. Barn och äldre får omsorg och arbetstagare kan gå till jobbet även när de har små barn eller en gammal pappa som behöver hjälp. LO-förbundens medlemmar drabbas hårdast om välfärden får mindre pengar, eftersom de sällan har råd att köpa hjälp på annat håll.

Kostnadskrisen 2023 och 2024 drabbade kommuner och regioner som fick svårt att få pengarna att räcka till. År 2025 ser ekonomin ljusare ut, men de kommande åren blir äldre personer en större del av befolkningen och behoven av vård och omsorg kommer därför att öka.

LO vill att staten ska ta sitt ansvar för att välfärden får tillräckligt med pengar.

Vård, skola och omsorg finansieras i huvudsak med kommunalskatt och bidrag från staten, statsbidrag. När befolkningen växer och lönerna ökar växer även skatteintäkterna. Statsbidragen till välfärden ökar däremot inte automatiskt utan för det krävs politiska beslut. LO vill att staten ska ta sitt ansvar för att välfärden får tillräckligt med pengar. För när kommuner och regioner inte vet hur stora statsbidragen blir är risken stor att de agerar kortsiktigt, till exempel säger upp personal fast de snart kommer behöva anställa fler.

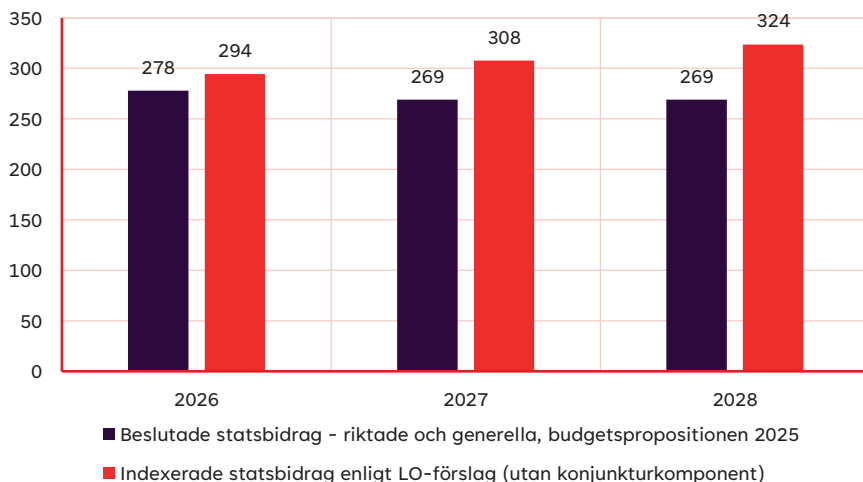
FÖRSLAG FÖR ATT SÄKRA ATT VÄLFÄRDEN FÅR DE RESURSER SOM BEHÖVS

LO föreslår i rapporten *Välfärdsgapet 2024* att:

- statsbidragen till välfärden ska indexeras, det vill säga höjas varje år i takt med att priser och löner stiger samt befolkningen växer och blir äldre, samt justeras med konjunkturen.

STATSBIDRAG TILL KOMMUNER OCH REGIONER

Miljarder kronor

Källa: Finansdepartementet och egna beräkningar

I diagrammet visas skillnaden mellan de statsbidrag som är beslutade i budgetpropositionen 2025 och hur stora statsbidragen skulle bli med LOs förslag på indexering. Redan nästa år är skillnaden 16 miljarder kronor och 2028 är den 55 miljarder. Regeringen kommer förmodligen höja statsbidragen, men ingen vet hur mycket. Det behövs en långsiktigt förutsägbar finansiering för att vi ska kunna ha kvar dagens välfärd och helst även utveckla och förbättra den.

Mer välfärd för pengarna

Marknadslösningar i välfärden infördes med löften om att få mer välfärd för pengarna. Nu ser vi hur privatiseringar och marknadslösningar har gjort välfärden dyrare och mer ojämlik. Pengarna kan användas bättre om vi tar tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden.

- > Säkra att välfärden fördelas till de som behöver, i stället för att vårdcentraler främst öppnas i rikare områden, friskolor lockar till sig elever med resursstarka föräldrar och nätläkaranvändningen ökar i storstäder och bland de friskaste åldersgrupperna.
- > Möjliggör planering och stordriftsfördelar, till exempel att hemtjänsten utförs i egen regi med effektiva rutter mellan brukarna i stället för att många olika företag åker om varandra till brukare i samma område.
- > Stoppa den dramatiska ökningen av administratörer som anställs för att genomföra upphandlingar och upptäcka fusk och brottslighet. På 10 år har antalet administratörer i kommuner och regioner ökat med 28 000 personer mer än vad ökningen av befolkningen motiverar.
- > Få bort organiserad brottslighet från välfärden. I dag driver kriminella bland annat HVB-hem, hemtjänst och vårdcentraler och lurar kommuner och regioner på stora pengar.

Läs mer på www.lo.se

**Vi samlar
Sveriges arbetare**